

Minister Klimatu i Środowiska

DPN-WJP.0500.2.2026.MB
4317939.17518719.14292881
Warszawa, 23-04-2026

Odpowiedź na interpelację K10INT16357

Dotyczy: jakości powietrza na obszarach miejskich

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję poniżej odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. *Jakie są aktualne poziomy zanieczyszczeń powietrza w głównych miastach Polski?*

W tabeli poniżej zestawiono informacje o stężeniach średnich rocznych (Sr. Sa) dla: pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, benzo(a)pirenie oznaczanym w pyłe zawieszonym PM10 i dwutlenku azotu, dla 28 dużych miast w Polsce, w 2025 r.

Tabela. Stężenia średnie roczne dla wybranych zanieczyszczeń powietrza, w 28 miastach, w Polsce, w 2025 r. [opracowanie: GIOŚ]

Lp.	Miasto	Sr. Sa PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Sr. Sa PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Sr. Sa B(a)P [ng/m^3]	Sr. Sa NO ₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
1.	Legnica	27,3	18,3	2,55	16,4
2.	Wałbrzych	22,6	14,4	2,93	11,9
3.	Bydgoszcz	22,6	14,2	1,60	14,5
4.	Toruń	19,8	15,0	0,92	13,4
5.	Włocławek	19,6	16,7	1,40	16,9
6.	Lublin	20,8	15,8	0,93	16,7
7.	Gorzów Wielkopolski	18,3	13,2	0,65	16,6
8.	Zielona Góra	17,5	11,8	0,52	12,3
9.	Łódź	24,2	16,5	1,48	17,3
10.	Kraków	24,8	16,7	1,45	28,1
11.	Tarnów	19,7	14,8	1,43	20,0
12.	Płock	20,0	14,5	0,64	13,1
13.	Radom	22,4	16,8	1,52	15,6
14.	Warszawa	21,2	14,7	0,85	22,5

15.	Opole	21,9	15,2	1,83	13,6
16.	Rzeszów	21,0	15,0	1,40	17,9
17.	Białystok	18,4	13,4	0,90	15,9
18.	Gdańsk	17,7	13,9	0,59	18,5
19.	Bielsko-Biała	21,9	20,9	2,11	20,4
20.	Częstochowa	25,7	24,9	1,50	22,2
21.	Katowice	27,9	18,0	1,38	24,5
22.	Kielce	22,0	14,2	2,48	24,0
23.	Elbląg	17,7	12,3	0,63	10,8
24.	Olsztyn	16,8	12,2	0,52	10,6
25.	Kalisz	26,3	19,8	1,28	14,1
26.	Poznań	24,6	18,2	0,60	14,8
27.	Koszalin	15,7	10,9	0,63	13,8
28.	Szczecin	19,6	12,7	0,46	16,7

Norma średnia roczna dla pyłu zawieszonego PM10 [2] wynosi 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W żadnym z 28 miast nie wystąpiło przekroczenie dla tego zanieczyszczenia. Najwyższe stężenie, wynoszące 27,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, wystąpiło w Katowicach, a najniższe w Koszalinie – 15,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Norma średnia roczna dla pyłu zawieszonego PM2,5 wynosi 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i została ona przekroczona w Częstochowie (24,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) i Bielsku-Białej (20,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Najniższe stężenie tego zanieczyszczenia wystąpiło w Koszalinie – 10,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Norma średnia roczna dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wynosi 1 ng/m^3 . Zgodnie z zasadami zaokrąglania wyników norma średnia roczna B(a)P w pyłe zawieszonym PM10 nie jest przekroczona, gdy wartości średnioroczne są niższe niż 1,50 ng/m^3 . Norma średnia roczna B(a)P w pyłe zawieszonym PM10 została przekroczona w: Wałbrzychu (2,93 ng/m^3), Legnicy (2,55 ng/m^3), Kielcach (2,48 ng/m^3), Bielsku-Białej (2,11 ng/m^3), Opolu (1,83 ng/m^3), Bydgoszczy (1,60 ng/m^3), Radomiu (1,52 ng/m^3) i Częstochowie (1,50 ng/m^3).

Norma średnia roczna dla dwutlenku azotu wynosi 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W żadnym z 28 miast nie wystąpiło przekroczenie dla tego zanieczyszczenia. Najwyższe stężenie, wynoszące 28,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, wystąpiło w Krakowie, a najniższe w Olsztynie – 10,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ze względu na warunki meteorologiczne (ujemne temperatury powietrza) panujące w I kwartale br., i w związku z tym zwiększoną emisję głównie związaną z ogrzewaniem indywidualnym w sektorze komunalno-bytowym, odnotowano w Polsce pogorszenie jakości powietrza pod względem stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe zawieszonym PM10. W tym czasie Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ) wydał w sumie 60 powiadomień o ryzyku wystąpienia

przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10 (ALERT RCB)¹. W tym czasie wydano również w sumie 17 powiadomień o przekroczeniu średniodobowego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszony PM10².

2. Jakie źródła emisji stanowią największe zagrożenie dla jakości powietrza?

Jedną z głównych przyczyn złego stanu powietrza w Polsce w dalszym ciągu pozostaje proces spalania paliw stałych w przestarzałych instalacjach grzewczych małej mocy w budynkach mieszkalnych, które charakteryzują się niską efektywnością energetyczną. W Polsce wciąż 2,8 mln budynków ogrzewanych jest wyłącznie ogrzewaczami lub kotłami na paliwa stałe poniżej 5 klasy - według danych z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Drugą co do wielkości przyczyną nieodpowiedniej jakości powietrza w Polsce jest negatywny wpływ transportu drogowego. Transport ma wpływ przede wszystkim na wysokie poziomy dwutlenku azotu (NO₂) oraz stężenia pyłów zawieszonych (PM10 i PM2,5) na obszarach gęsto zaludnionych, tj. w aglomeracjach i dużych miastach.

Udziały poszczególnych ww. źródeł emisji mogą się różnić na obszarach poszczególnych województw czy miast. Wynika to np. z większego uprzemysłowienia danego regionu lub przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych (drogi, lotniska, porty).

Sektor komunalno-bytowy, który związany jest z indywidualnym ogrzewaniem domów paliwami stałymi, odpowiada głównie za emisję pyłu PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu.

Występujące duże różnice sezonowe w stężeniach tlenków siarki na stacjach pomiarowych wskazują na znaczny wpływ emisji tego zanieczyszczenia z procesów spalania paliw dla celów grzewczych (tzw. „niska emisja”).

Z kolei transport samochodowy wpływa na stężenia NO_x zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg.

Na zanieczyszczenie powietrza NO_x i SO_x ma wpływ emisja punktowa z zakładów przemysłowych, która emituje znaczne ilości zanieczyszczeń podczas wytwarzania energii i procesów technologicznych.

3. Jakie programy inwestycyjne są realizowane w celu poprawy jakości powietrza?

Poprawa jakości powietrza w Polsce jest wspierana przez następujące programy:

Program Priorytetowy „Czyste Powietrze” (PPCP);

Na poziomie krajowym najważniejszym narzędziem wsparcia w likwidacji wysokoemisyjnych kotłów na paliwa stałe jest Program Priorytetowy Czyste Powietrze (PP CP), który realizowany jest od 2018 roku. Program jest kluczowym elementem wsparcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz redukcji emisji gazów

¹ ALERT RCB – przekazanie przez GIOŚ do RCB powiadomień o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego dla pyłu PM10 celem rozesłania przez RCB wiadomości SMS do osób przebywających na obszarze powiatu którego wystąpiło to ryzyko

² Przekroczenie średniodobowego poziomu dopuszczalnego - oznacza wystąpienie ponad 35 dni ze stężeniem powyżej 50 µg/m³ dla pyłu zawieszony PM10 w powietrzu

cieplarnianych poprzez dotacje na wymianę wysokoemisyjnych, pozaklasowych kotłów na paliwa stałe na niskoemisyjne źródła ciepła, a także na termomodernizację jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Nowa odsłona programu, wprowadzona od 31 marca 2025 r., przyniosła szereg usprawnień mających na celu zwiększenie efektywności i dostępności programu. Kluczowym rozwiązaniem, jest wprowadzenie Ogólnopolskiego System Operatorów PP CP. Tę rolę w nowej wersji programu pełnią gminy i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w sytuacji, gdy gmina nie przystąpiła jeszcze do programu operatorskiego. Operatorzy pomagają beneficjentom na każdym etapie procesu, od podjęcia decyzji o realizacji inwestycji, przez wybór audytora i wykonawcy, poprzez cały proces inwestycyjny, aż do zakończenia projektu i rozliczenia dotacji. W ramach programu od lat jednostki samorządowe mogą otrzymać również środki finansowe na prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego (PKI).

Dotychczas z programu Czyste Powietrze wymieniono ponad 450 tys. wysokoemisyjnych urządzeń na niskoemisyjne systemy grzewcze.

Program „Ciepłe Mieszkanie” - planowana kontynuacja programu w 2026 r.:

Celem Programu jest wymiana nieefektywnych źródeł ciepła oraz poprawa efektywności energetycznej w budynkach wielorodzinnych, w tym w lokalach, należących do najemców komunalnych oraz we wspólnotach.

W styczniu br. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozpoczął wstępne konsultacje z 16 Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w celu wypracowania rozwiązań dotyczących wdrożenia nowej odsłony programu, dostosowanego do aktualnych potrzeb, wymogów i możliwości. Możliwość uruchomienia Programu i rozpoczęcie naboru dla gmin będzie możliwe pod koniec 2026 r.

Program „Mój Prąd” - planowana kontynuacja programu w 2026r.:

Celami programu są zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych, umożliwienie magazynowania wyprodukowanej energii elektrycznej z instalacji fotowoltaicznych oraz umożliwienie magazynowania ciepła. Skutkiem realizacji wymienionych celów będzie zwiększenie wykorzystania OZE w budynkach jednorodzinnych.

Program Priorytetowy „Moje Ciepło”:

Program ma na celu wsparcie zakupu i montażu pomp ciepła dla nowych budynków jednorodzinnych.

Inne programy

Dodatkowo w ramach Funduszu Modernizacyjnego pozyskano w tym roku 5,5 mld zł na pięć programów, które zostaną uruchomione w 2026 roku. Z tej puli 3,5 mld zł zostanie przeznaczone na termomodernizację budynków szpitalnych, edukacyjnych oraz budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenach wiejskich. Fundusze skierowane będą także na magazyny ciepła służące zwiększeniu elastyczności i efektywności systemów ciepłowniczych oraz na przydomowe magazyny.

Program ma na celu wsparcie finansowe dla przedsięwzięć polegających na zakupie, leasingu lub wynajmie długoterminowym nowych zeroemisyjnych pojazdów elektrycznych kategorii M1, M2 oraz N1.

Wsparcie zakupu lub leasingu pojazdów zeroemisyjnych kategorii N2 i N3;

Celem Programu jest dofinansowanie inwestycji polegających na zakupie/leasingu nowego pojazdu zeroemisyjnego kategorii N2 lub N3 wykorzystującego do napędu wyłącznie energię elektryczną lub energię elektryczną wytworzoną z wodoru.

Wsparcie budowy lub rozbudowy ogólnodostępnej stacji ładowania dla transportu ciężkiego.

Celem Programu jest wsparcie rozwoju infrastruktury do ładowania dla zeroemisyjnych pojazdów ciężarowych, zlokalizowanych przy trasach sieci bazowej TEN-T, centrach logistycznych, bazach eksploatacyjnych oraz terminalach intermodalnych, aby zmniejszyć liczbę pojazdów emitujących CO₂ i NO_x, a tym samym poprawić jakość powietrza.

Program Termo (prowadzony przez Bank Gospodarstwa Krajowego)

Program ma na celu poprawę efektywności energetycznej budynków oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. W programie udostępniane są różne formy dofinansowań premie lub granty na przedsięwzięcia remontowe i termomodernizacyjne. Szczegółowe informacje o programach BGK dostępne są na stronie: <https://www.bgk.pl/programy-i-fundusze/programy/program-termo/>.

Jednostki samorządowe mogą także korzystać ze środków finansowych w ramach programów regionalnych z funduszy europejskich. Każde województwo posiada własny program, który sfinansuje inwestycje na jego terenie. Szczegółowe informacje na temat wsparcia dostępne są na stronie: <https://www.funduszeunijne.gov.pl/>

4. Czy prowadzone są działania edukacyjne i informacyjne dla mieszkańców?

Zanieczyszczenia powietrza, szczególnie w miastach, to bardzo istotny problem, który wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Dlatego Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) prowadzi na bieżąco działania informacyjno-edukacyjne skierowane do Polek i Polaków, głównie poprzez stronę internetową i media społecznościowe. Działania te koncentrują się zarówno na zwiększaniu świadomości społecznej, jak i promowaniu konkretnych rozwiązań służących poprawie stanu powietrza. Istotnym elementem prowadzonych działań jest również upowszechnianie wiedzy na temat wpływu jakości powietrza na zdrowie ludzi oraz środowisko.

W ramach prowadzonych działań organizowane są konferencje prasowe z udziałem kierownictwa resortu, kierowane do mediów oraz obywateli, a także przygotowywane i publikowane są komunikaty, artykuły oraz serie pytań i odpowiedzi zamieszczane na stronie internetowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Ich głównym celem jest edukowanie społeczeństwa w zakresie indywidualnych działań, jakie można podjąć w celu poprawy stanu jakości powietrza.

MKiŚ prowadzi na bieżąco działania informacyjne dotyczące funkcjonowania Programu Priorytetowego Czyste Powietrze, którego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w szczególności pochodzących z sektora bytowo

komunalnego, m.in. dzięki wymianie nieefektywnych źródeł ciepła oraz zwiększeniu efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych.

Uzupełnieniem prowadzonych działań jest opracowanie i rozwój strony internetowej: <https://www.gov.pl/web/klimat/powietrze>, która stanowi źródło wiedzy na temat podejmowanych działań naprawczych oraz dostępnych narzędzi i programów wspierających poprawę jakości powietrza w Polsce, w tym w miastach.

Działania edukacyjne i informacyjne o prowadzonym monitoringu i jakości powietrza realizowane są przez GIOŚ poprzez dedykowane narzędzia informatyczne: portal „Jakość Powietrza” (<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/home>), usługi API oraz aplikacje mobilne „Jakość Powietrza w Polsce”.

Informacje o jakości powietrza prezentowane są w postaci Polskiego Indeksu Jakości Powietrza oraz indeksów poszczególnych zanieczyszczeń na mapie „Bieżących danych pomiarowych” portalu i w aplikacji mobilnej „Jakość Powietrza w Polsce”. Archiwalne dane pomiarowe udostępniane są do samodzielnego wyszukiwania, przeglądania i pobierania w module „Bank danych pomiarowych” portalu.

Na portalu „Jakość Powietrza” oraz w aplikacjach mobilnych udostępniane są również prognozy zanieczyszczenia powietrza prezentowane jako statyczne mapy prognozowanych stężeń maksymalnych i średniodobowych oraz jako dynamiczne animacje prognozowanych jednogodzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, NO₂, SO₂ (w sezonie zimowym) i O₃ (w sezonie letnim). Informacje dotyczące prognozowanej jakości powietrza opracowywane są przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy na dzień bieżący i dwa kolejne dni.

Na portalu umieszczane są również powiadomienia o ryzyku i wystąpieniu przekroczenia poziomu informowania i alarmowego, komunikaty o aktualnym i prognozowanym stanie powietrza, wyniki ocen jakości powietrza, w tym wojewódzkie raporty z wykonanych rocznych ocen jakości powietrza za 2023 rok, informacje o sieci pomiarowej, mapy rozkładów stężeń zanieczyszczeń, oraz wiele innych opracowań i map tematycznych.

W przypadku stwierdzenia w danym dniu ryzyka wystąpienia przekroczenia lub wystąpienia przekroczenia poziomu informowania, poziomu alarmowego, przekroczenia poziomu dopuszczalnego lub docelowego, GIOŚ przygotowuje powiadomienie, które jest przekazywane do właściwego wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego, zarządu województwa oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Dotyczy to ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu norm jakości powietrza dla: pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, SO₂, NO₂, NO_x, O₃, C₆H₆, CO oraz Pb, As, Cd, Ni i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Zadanie to, jest realizowane przez GIOŚ przez cały rok, w tym w dni wolne od pracy.

5. Jak Ministerstwo ocenia skuteczność obecnych regulacji i norm środowiskowych?

Skuteczność wprowadzonych w poprzednich latach rozwiązań w zakresie ochrony powietrza tj. np. standardy emisji z instalacji, standardy jakości paliw stałych/ system pozwoleń na wprowadzania gazów i pyłów do powietrza należy ocenić pozytywnie.

Jakość powietrza w Polsce w ostatnich latach ulegała systematycznej poprawie. Jest to fakt poparty wynikami pomiarów i oceny jakości powietrza prowadzonych przez GIOŚ, zgodnie z wymaganiami prawnymi UE. W 2018 roku poziomy dopuszczalne pyłu PM₁₀ były przekroczone w aż 39 na 46 stref ochrony powietrza w Polsce, natomiast w 2024 roku już tylko w 6 strefach.

Dobrym wskaźnikiem poprawy jakości powietrza jest także krajowy wskaźnik średniego narażenia na pył PM_{2,5}. Wartość krajowego wskaźnika średniego narażenia dla pyłu PM_{2,5} spadł z 22 µg/m³ w 2018 r. do 15 µg/m³ w 2024 r.

Emisja SO₂ zmniejszyła się o 91% od 1990 do 2024 roku. Na spadek krajowej emisji SO₂ w ostatnich latach wpłynęło przede wszystkim zmniejszenie emisji tego zanieczyszczenia z energetyki zawodowej, co wynikało z dostosowania się przez operatorów od 1 stycznia 2016 r. do wymagań wynikających z wdrożenia dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (dyrektywa IED) w zakresie zaostrzonych standardów emisji SO₂, NO_x oraz pyłu całkowitego. Operatorzy zakładów z tej grupy dużych obiektów energetycznego spalania (tzw. obiekty LCP) podejmowali również stopniowo działania zmierzające do dostosowania (do 16 sierpnia 2021 r.) tzw. dużych obiektów energetycznego spalania paliw do wymagań określonych w konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik BAT [3]. Dyrektywa IED zaostrzyła normy emisyjne dla obiektów LCP, dopuszczając jednak czasowe odstępstwa: Przejściowy Plan Krajowy (do 30 czerwca 2020 r.), derogację 17 500 godzin (do 31 grudnia 2023 r.) oraz derogację dla ciepłowni (do 31 grudnia 2022 r.). Wygaśnięcie tych mechanizmów w latach 2020 – 2023 przyczyniło się do dalszego spadku emisji w sektorze LCP.

Emisja tlenków azotu zmniejszyła się o 57% od 1990 do 2024 roku. Od końca lat 90-tych największym źródłem emisji tlenków azotu jest spalanie paliw w transporcie drogowym, z którego emisja systematycznie rosła do roku 2017. Spowodowane było to głównie zwiększeniem liczby pojazdów o 182,5% od roku 1990 i związanym z tym zwiększeniem pracy przewozowej i zużycia paliwa. Spadek emisji NO_x od roku 2017 spowodowany jest coraz większym udziałem w strukturze pojazdów samochodów spełniających najnowsze standardy emisji. Na spadek krajowej emisji NO_x w ostatnich latach wpłynęło również zmniejszenie emisji tego zanieczyszczenia z energetyki zawodowej, co podobnie jak w przypadku SO_x i pyłów, wynikało z wdrażania kolejnych przepisów zaostrzających standardy emisyjne. Wdrożenie tych przepisów przyczyniło się do obniżenia emisji NO_x o niemal 58% ze wszystkich obiektów LCP na przestrzeni lat 2016-2024.

Emisja pyłu PM_{2,5} w 2024 r. zmniejszyła się o 49% od 1990 roku. Największy spadek emisji odnotowano w sektorze 1A4. Inne sektory, co było spowodowane zmniejszeniem zużycia węgla kamiennego oraz wprowadzaniem urządzeń grzewczych nowoczesnej konstrukcji w gospodarstwach domowych.

Emisja całkowitego pyłu zawieszonego w 2024 r. zmniejszyła się o 70% od 1990 roku. Tak duży spadek emisji pyłów, podobnie jak w przypadku SO_x i NO_x, był wynikiem zmian wprowadzanych w energetyce zawodowej, zarówno mniejszego zużycia paliw, zwłaszcza kopalnych (głównie węgla kamiennego) i zastępowanie ich przez nisko i zeroemisyjne źródła energii, jak również wprowadzania kolejnych przepisów zaostrzających standardy emisyjne. Wdrożenie nowych przepisów przyczyniło się do obniżenia emisji pyłu całkowitego ze wszystkich obiektów LCP na przestrzeni lat 2016 - 2024 o ponad 81%.

Emisja Niemetanowych Lotnych Związków Organicznych 2024 r. zmniejszyła się o 22% w stosunku do 1990 roku.

Emisja amoniaku w 2024 r. zmniejszyła się o 38% od 1990 roku.

Począwszy od 2021 r., w związku z nowelizacją ustawy o nawozach i nawożeniu z 2020 r., obserwowane jest stosowanie części mocznika w formie granulowanej z inhibitorem ureazy co powoduje stopniowe zmniejszanie się emisji amoniaku ze stosowania nawozów mineralnych — w okresie 2020-2024 ten spadek wyniósł 32% przy jednoczesnym zmniejszeniu się zużycia nawozów azotowych o 8%.

6. *Jakie są plany monitorowania i ograniczania zanieczyszczeń w nadchodzących latach?*

Jednym z najważniejszych działań MKiŚ na najbliższe lata są prowadzone już obecnie prace nad przygotowaniem rozwiązań prawnych, których celem jest transpozycja wymagań dyrektywy (UE) 2024/2881 w sprawie jakości powietrza [4] do prawa krajowego. Projektowane przepisy ustawy o jakości powietrza pozwolą na wdrożenie m.in. następujących mechanizmów:

- wzmocnienie systemu pomiarów i modelowania jakości powietrza w Polsce, a także systemu powiadamiania o ryzyku wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza dla wybranych zanieczyszczeń powietrza,
- wzmocnienie systemu zarządzania jakością powietrza na poziomie wojewódzkim nie tylko poprzez włączenie jednostek nadzorowanych i podległych ministrowi właściwemu do spraw klimatu w proces przygotowania planów działania na rzecz jakości powietrza (PDJP) oraz programów ochrony powietrza (POP), ale także przygotowanie opinii do projektów ww. planów i programów przez ministra właściwego do spraw klimatu,
- zapewnienie możliwości zaskarżenia przez zainteresowaną społeczność PDJP, POP oraz planów działań krótkoterminowych (PDK),
- dodatkowe mechanizmy wsparcia realizacji działań mających na celu poprawę jakości powietrza, w tym m.in. zwiększenie intensywności prowadzonych przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli PDJP, POP i PDK.

Zgodnie z wymogami Dyrektywy (UE) 2024/2881, w przypadku dostępności środków finansowych i możliwości kadrowych, GIOŚ zwiększy liczbę stacji pomiarowych funkcjonujących w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na potrzeby oceny jakości powietrza i informowania społeczeństwa.

GIOŚ będzie wykonywał coroczne oceny jakości powietrza, z uwzględnieniem nowych standardów jakości powietrza, nowych okresów uśredniania stężeń dla wybranych substancji oraz nowych przepisów dotyczących wykonywania ocen i określania obszarów przekroczeń.

W ramach wdrażania dyrektywy utworzonych zostanie 6 superstacji (3 superstacje tła regionalnego i 3 superstacje tła miejskiego), na których wdrażane będą m.in. pomiary cząstek ultradrobnych (UFP) oraz węglowego aerozolu absorbującego (BC). Pomiary UFP będą również wdrażane na 7 miejskich stacjach oddziaływania transportu.

Ważnym instrumentem służącym poprawie jakości powietrza są tzw. „uchwały antysmogowe”, które są aktami prawa miejscowego obowiązującymi na obszarze województwa lub jego części. Uchwały określają ograniczenia lub zakazy dotyczące rodzajów lub jakości paliw stałych przeznaczonych do stosowania – spalania na potrzeby grzewcze w sektorze bytowo-komunalnym. Celem uchwał antysmogowych jest zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko instalacji spalania paliw, które nie wymagają pozwolenia na emisję albo zgłoszenia.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Podstawa prawna:

[1] Dane pochodzą z Krajowego bilansu emisji SO₂, NO_x, CO, NH₃, NMLZO, pyłów, metali ciężkich i TZO za lata 1990 – 2024. Raport syntetyczny, Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, 2026 r.

[2] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845).

[3] Decyzja Komisji UE 2021/2326 z dnia 30 listopada 2021 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

[4] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2881 z dnia 23 października 2024 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (wersja przekształcona).

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM